

נייר עמדה לדין בנושא שקיפות במועצות הדתיות / 5.7.16

רקע

מבדיקה משותפת של שתיל, נאמני תורה ועבודה וקבוצת אדות, עולות שתי בעיות מרכזיות בהתנהלותן של המועצות הדתיות:

1. היעדר פיקוח על המועצות הדתיות:

על פי הכרזת השר לשירותי דת במליאה לפני חצי שנה, רק בשליש מהמועצות הדתיות (45 מתוך 132) ישנה מועצה נבחרת. מאז הכרזה זו, כמעט ולא כונסו מועצות נבחרות נוספות. כך, ברוב המועצות הדתיות כלל אין מי שיפקח על ביצוע המשימות והשירותים לתושב עליהם אחראית המועצה, וזאת בניגוד לכל גוף ביצוע אחר בארץ - על הממשלה מפקחת הכנסת, על הרשויות המקומיות מפקחים נבחרים בציבור ברשויות, ועל המועצות הדתיות אין מי שיפקח.

2. היעדר כלים לעבודת המועצות הדתיות:

- גם במקומות בהם ישנו פיקוח, פיקוח זה לוקה בחסר, כפי שבא לידי ביטוי בסוגיות הבאות:
- סירוב של יו"ר המועצה הדתית לחשוף בפני חברי המועצה מידע רלוונטי עבור קבלת החלטות, למשל על ההכנסות וההוצאות של המקוואות או עלות שירותי הקבורה.
  - היעדר תנאי סף למינוי גזבר המועצה: על פי החוק היו"ר רשאי למנות את מי שיבחר מחברי המועצה הדתית לגזבר. כתוצאה מכך, המינוי הוא תוצאה של דילים פוליטיים ולא תוצאה של מינוי כספים ולכן ישנן מועצות דתיות שכספיהן מתנהלים על ידי אנשים ללא הכשרה מקצועית בתחום הניהול הפיננסי.
  - סירוב של יו"ר המועצה הדתית לכנס ועדות מקצועיות. כתוצאה מכך, נמנעת מחברי המועצה הדתית המעוניינים לבחון או לקדם נושאים באמצעות הועדות.
  - סמכויותיהם של חברי המועצות הנבחרות אינן מעוגנות כלל, זאת לעומת מקביליהם ברשויות המקומיות.

הצעות לפעולה

1. מאמץ לכינון דרג נבחר במועצות הדתיות:

אנו דורשים מהמשרד לשירותי דת לעשות כל שיכולתו, לרבות שינוי חקיקה, על מנת להביא לפיקוח של 100% על המועצות הדתיות בהקדם ועל מנת למנוע מצב בו למעלה משנתיים וחצי לאחר הבחירות לרשויות המקומיות ברוב המועצות הדתיות אין כלל פיקוח מטעם הציבור.

2. מתן כלים לדרג הנבחר:

אנו דורשים מהשר לשירותי דת לפעול על מנת להעניק לדרג הנבחר כלים לעבודתם, אשר תאפשר להם לנהל את המועצה בהתאם לכללי הניהול התקין:

- הסדרת סמכויות המועצה הדתית – כינוס ועדות, ניהול תקין של ישיבות המועצה הדתית, קביעת תנאי סף לגזבר המועצה הדתית, ועוד.
- קביעת כללים מחייבים ואחידים לשקיפות המידע של המועצות הדתיות כלפי הציבור – פרסום התקציב והדוחות הכספיים, שקיפות באשר לתמיכות המועצה ועוד.
- מתן הכשרות לחברי המועצה הדתית – בהתאם לסמכות והאחריות שלהם, בדומה להכשרות הניתנות לחברי מועצות מקומיות.